

POLIS

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI DAXİLİ İŞLƏR NAZİRLİYİNİN ORQANI

www.pq.mia.gov.az

22 oktyabr 2026-cı il
Cümə axşamı

1933-cü ildən çıxır
№ 40 (3803)

Bakıda Zirvə Görüşü

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın mövqeyini dünyaya çatdırıb

Oktyabrın 15-də Bakıda Asiya Qarşılıqlı Fəaliyyət və Etimad Tədbirləri üzrə Müşavirənin (AQEM) 7-ci Zirvə Görüşü keçirilib. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tədbirdə iştirak edən dövlət və hökumət başçıları qarşılayıb, Zirvə Görüşünün açılışında çıxış edib.

Dövlətimizin başçısı 2024-cü ildə Azərbaycanın AQEM sədrliyinə göstərilən yekdil dəstəyə görə öz dövlətlərə minnətdarlığını bildirib. Bu etimadın ölkəmizin beynəlxalq platformalardakı fəaliyyətinə verilən yüksək qiymət olduğunu vurğulayıb.

Prezident İlham Əliyev Azər-

baycanın Avrsiya məkanında artan roluna diqqət cəkərək deyib: “Coğrafi olaraq Asiya ilə Avropanın kəsişməsində yerləşən Azərbaycan Avrsiya məkanında birləşdirici mərkəz kimi getdikcə daha böyük rol oynayır”.

Prezident çıxışının mühüm hissəsini Ermənistanın Azər-baycana qarşı həyata keçirdiyi işğal siyasətinə, beynəlxalq təşkilatların bu məsələdə nümayiş etdirdiyi fəaliyyətsizliyə və ölkəmizin öz ərazi bütövlüyünü bərpa etməsinə həsr edib. Qeyd olunub ki, Azərbaycan ərazilərinin təxminən 20 faizi 30 il Er-

mənistanın işğalı altında qalıb, bir milyon azərbaycanlı doğma yurdlarından didərgin salınıb. BMT Təhlükəsizlik Şurasının 1993-cü ildə qəbul etdiyi dörd qətnamənin tələbləri isə yerinə yetirilməyib.

2020-ci ildə baş vermiş Vətən müharibəsinin tarixi əhəmiyyə-tindən danışan Prezident Azər-baycanın 44 gün ərzində 300-dən çox şəhər və kəndini azad etdiyini xatırladı. 2023-cü ilin sentyabrında həyata keçirilən antiterror tədbirləri nəticəsində isə Azərbaycan öz suverenliyini və ərazi bütövlüyünü tam bərpa edib. Dövlətimizin başçısı Azər-

baycanın hərbi Qələbədən sonra Ermənistana sülh təklif etməsini xalqımızın mənəvi dəyərlərinin təzahürü kimi qiymətləndirib: “Biz müharibədə qalıb gəldik, işğalçıları torpaqlarımızdan qovduq. Lakin 30 illik əzablar, soyqırımı, şəhər və kəndlərimizin dağıdılmasına görə onlardan qisas almadıq. Biz döyüş meydanında qisas aldığımızı Ermənistanla sülh təklif etdik”.

Hazırkı sülhün hələ kövrək olduğunu, onun qorunmasının və möhkəmləndirilməsinin vacibliyini qeyd edən Prezident Azərbaycanın regional sabitliyə və qarşılıqlı etimada əsaslanan

münasibətlər sisteminə önəm verdiyini ifadə edib.

Çıxışda Azərbaycanın AQEM-ə sədrliyi dövründə görülmə işlər də diqqət mərkəzində olub. Bildirilib ki, ölkəmiz ikiillik sədrliyi müddətində təşkilatın institusional və hüquqi baxımdan gücləndirilməsinə xüsusi əhəmiyyət verib. Nəqliyyat bağlantıları, rəqəmsallaşma, ətraf mühitin mühafizəsi, turizm, təhsil və elm sahələrində əməkdaşlığın inkişafı istiqamətində təşəbbüslər irəli sürülüb.

Zirvə Görüşü digər dövlət və hökumət başçıları ilə davam edib.

Xəzərdən keçən strateji bağlantı

Dənizdən çəkilən kabel xəttinin açılışı olub

Oktyabrın 15-də Bakıda Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevlə Qazaxıstan Prezidenti Kasım-Jomart Tokayev arasında görüş keçirilib.

Görüşdən sonra dövlət başçıları Trans-Xəzər Fiber-Optik Kabel Xəttinin onlayn formatda rəsmi açılışını ediblər. Layihə Sumqayıtla Aktau arasında Xəzər dənizinin dibi ilə çəkilmiş təxminən 380 kilometrlik kabel xəttini əhatə edir və saniyədə 400 terabitdən çox ötürücülük qabiliyyətinə malikdir.

Müttəfiqlik əlaqələri möhkəmlənir

Bakı və Daşkəndin ortaq hədəfləri var

Azərbaycanla Özbəkistan arasında strateji tərəfdaşlığın inkişafı və birgə layihələrin həyata keçirilməsi məsələləri dövlət başçıları İlham Əliyev və Şavkat Mirziyoyev oktyabrın 14-də keçirilən görüşünün əsas müzakirə mövzusu olub.

Danışqlar zamanı energetika, qarşılıqlı investisiyalar, tikinti, nəqliyyat-logistika, yüngül sənaye, geologiya və turizm sahələrində həyata keçirilən layihələr nəzərdən keçirilib, aktual məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Bakı və Doha dialoqu

Əməkdaşlıq məsələləri müzakirə olunub

Oktyabrın 15-də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Qətər Dövlətinin Əmiri Şeyx Təmmim bin Həməd Al Tanini qəbul edib.

Dövlətimizin başçısı Qətər Əmirinin AQEM-in Bakıda keçirilən 7-ci Zirvə Görüşündə iştirakını yüksək qiymətləndirərək, tədbirin özv ölkələr arasında əməkdaşlığın genişlənməsinə töhfə verəcəyinə əminliyini ifadə edib. Söhbət zamanı Azərbaycanla Qətər arasında münasibətlərin mövcud vəziyyəti və gələcək inkişaf imkanları nəzərdən keçirilib.

Tarixi dostluq

Münasibətlərdə yeni səhifə açılır

Oktyabrın 14-də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Vyetnam Sosialist Respublikasının Vitse-prezidenti xanım Vo Thi An Suan ilə görüşüblər. Dövlətimizin başçısı Vyetnam nümayəndəsinin AQEM-in 7-ci Zirvə Görüşündə iştirakına və Azərbaycanın təşkilata sədrliyinin müddətinin uzadılmasına göstərilən dəstəyə görə minnətdarlığını bildirib.

Tərəflər iqtisadiyyat, ticarət, nəqliyyat-logistika, bərpaolunan enerji, turizm, investisiya və digər məsələləri müzakirə ediblər.

Qələbəyə töhfə verən xidmət

Azərbaycan polisi müharibə sınağından şərəflə çıxdı

2020-ci ilin oktyabrının bu günlərində Müzəffər Ali Baş Komandanın ətrafında dəmir yumruq kimi birləşmiş xalqımız bütün hiddətini düşməyə, diqqətini cəbhəyə yönəltdi. İnsanlar hər gün döyüş bölgəsindən gələn xəbərləri izləyir, cəbhənin yarılməsi ilə bir-birinin ardınca azad olunan yaşayış məntəqələrinin adlarını yaddaşlarına həkk edir, növbəti qələbə soruşunu gözləyirdilər.

(Ardı 2-ci səhifədə)

İnsan alveri: risk haradan başlayır?

Polisin maarifləndirmə tədbirləri gəncləri təhlükələrdən qoruyur

İnsan alverçilərinin qurbanı olanların əksəriyyəti vaxtilə qarşılaşdıqları təhlükənin fərqi olsaydılar, yəqin ki, taleləri tamamilə başqa cür olardı. Buna görə xüsusilə gənclərin cinayətkarların istifadə etdikləri üsullar barədə məlumatlandırılması insan alverinə qarşı mübarizənin olduqca vacib istiqamətlərindən sayılır.

(Ardı 2-ci səhifədə)

Yol hərəkəti təhlükəsizliyində yeni dövr başlayır

3

Hadisədən əvvəl başlayan iş

3

III Beynəlxalq Xankəndi Ultramarafonu keçirilib

4

Sumo üzrə dünya çempionu

4

Respublika xəbərləri

TƏBİB-in tabeliyi dəyişdirilib

Prezident İlham Əliyevin imzaladığı Fərmana əsasən, “Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi” publik hüquqi şəxs Səhiyyə Nazirliyinin tabeliyinə verilib. Qurum dövlət qeydiyyatına alınadək fəaliyyətini davam etdirəcək, Müşahidə Şurasının səlahiyyətlərini isə Nazirliyin yaratdığı komissiya həyata keçirəcək.

Qarabağda 25 magistral xətt çəkilib

Qarabağ regionunda 2026-cı il üçün nəzərdə tutulan 25 magistral telekommunikasiya xəttinin tikintisi başa çatdırılıb. Ümumi uzunluğu 1000 kilometrən çox olan fiber-optik şəbəkə bölgədə rabitənin dayanıqlığını və təhlükəsizliyini təmin edir.

Uşaq hüquqlarına diqqət artırılır

Azərbaycanda 20 oktyabr – 20 noyabr tarixləri “Uşaq Hüquqları Aylığı” elan edilib. Aylığın məqsədi uşaqların hüquqlarının müdafiəsi ilə bağlı tədbirləri təbliğ etmək, ictimaiyyətin məlumatlılığını və bu sahəyə diqqəti artırmaqdır.

Zəngilanda 750 nəfər işlə təmin olunub

Zəngilan rayonuna köçürülmüş 800-dən çox şəxs məşğulluq tədbirlərinə cəlb edilib. Onların 750 nəfərinin işlə təmin olunduğu, 48 nəfər üçün isə özünüməşğulluq proqramı çərçivəsində kiçik ailə təsərrüfatlarının qurulduğu bildirilib. Bundan başqa, 50-dən çox sakin peşə hazırlığı kurslarına cəlb edilib.

İqtisadi integrasiya genişlənir

Azərbaycanla Mərkəzi Asiya ölkələri arasında iqtisadi və logistik əməkdaşlığın genişləndirilməsi, orta q ixrac və investisiya imkanlarının artırılması müzakirə olunub. Türkmənbaşı şəhərində keçirilən 8-ci Məşvərat Görüşündə kiçik və orta sahibkarlığın dəstəklənməsi, elektron ticarət və sənaye məhsullarının bazarlara çıxışı əsas məsələlər sırasında yer alıb.

Dəmir yolu və metro müasirləşir

Asiya İnkişaf Bankı Azərbaycanda iki nəqliyyat layihəsinə maliyyə dəstəyi ayırıb. Biləcəri–Yalama dəmir yolu xəttinin 192 kilometrlik hissəsinin yenilənməsi üçün 350 milyon dollar, Bakı Metropoliteninin siqnalizasiya sisteminin modernləşdirilməsi və rəqəmsallaşdırılması üçün isə 302,38 milyon dollar kredit təsdiqlənib.

Səkkiz yerdə SES tikilir

İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə ümumi gücü 307 MVt olan 38 su elektrik stansiyası istifadəyə verilib. Hazırda daha 8 yerdə Su Elektrik Stansiyalarının tikintisi davam etdirilir. Layihələr sayəsində Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun enerji təminatı gücləndiriləcək, yerli resurslardan səmərəli istifadəsi və bərpa olunan enerjinin payı artırılacaq.

Kibertəhlükəsizlik məsələləri müzakirə olunub

Bakıda dövlət qurumlarının İnformasiya Texnologiyaları üzrə rəhbər şəxslərin VIII Zirvə Toplantısı keçirilib. Tədbirdə süni intellektin dövlət idarəçiliyində tətbiqi, yaratdığı kibertəhlükələr, məlumatların idarə olunması məsələləri müzakirə olunub.

Quru yük daşımaları artıb

2026-cı ilin yanvar-sentyabr aylarında “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçilik” QSC-nin quru yük gəmiləri ilə daşımalarının həcmi ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 39 faiz artaraq 1,4 milyon tonu ötüb. Doqquz ayda tranzit yüklərin həcmi 113 faiz artaraq 1 milyon 14 min tona yüksəlib.

İki kənddə qaz xətti çəkilib

Xocavənd rayonunun Kiş kəndində 7 018 metr, Güneyçartarda isə 1 388 metr qaz xətti çəkilib. Ümumilikdə cari ildə azad edilmiş ərazilərin 53 yaşayış məntəqəsində qazlaşdırma işləri aparılır və indiyədək 263,5 kilometr qaz xətti çəkilib.

Paytaxt qısa hazırlaşır

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətində paytaxtın bütün xidmət sahələrinin rəhbərlərinin iştirakı ilə qış mövsümünə hazırlıq məsələlərinə həsr olunmuş geniş müşavirə keçirilib. Müşavirədə paytaxtda aparılan abadlıq-quruculuq işləri, kommunal xidmətlərin fəaliyyəti, sanitariy-təmizlik vəziyyəti və yaşıllaşdırma ilə bağlı cari məsələlər müzakirə olunub.

Qələbəyə töhfə verən xidmət

Azərbaycan polisi müharibə sınağından şərəflə çıxdı

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

O günlərdə daxili işlər orqanlarının hər bir əməkdaşı da daxili sabitliyin qorunmasının müharibənin ümumi gedişi baxımından nə qədər böyük əhəmiyyət daşıdığını yaxşı anlayır və postunda müəlləh əsgər kimi dayanırdı.

Müharibə aparan dövlət üçün arxa cəbhədə sabitliyin nə demək olduğu bu gün dünyanın müxtəlif bölgələrində gedən silahlı münaqişələrin təmsalında aydın görünür. Döyüşən ordunun arxasında təhlükəsizlik qayğıları ilə üzləşmiş, ictimai nizamı sarsılmış bir ölkə olanda qəti qələbədən danışmağa dəyməz. Aydın məsələdir ki, daxilə baş verən ciddi asayiş pozuntusu, insanların təhlükəsizliyini təhdid edən hadisə, yaxud ictimai narahatlıq doğuran hallar onsuz da müharibənin ağır yükünü daşıyan dövlətin qarşısına əlavə problemlər çıxarır, qüvvə və imkanların əsas məqsəddən yayındırılması təhlükəsi yaradır. Azərbaycan isə son onilliklər ərzində müharibədən tam zəfərlə çıxan ikinci bir dövlətin olmadığı dünya tarixinə öz adını həm də bu sabitlik meyarlarına görə yaza bildi.

Odur ki, 44 gün ərzində Azərbaycan polisinin adi vaxtlarda yerinə yetirdiyi xidməti vəzifələri tamam başqa şəraitdə icra olunurdu. Küçələrdə asayişə nəzarət, cinayətkarlığa qarşı mübarizə, ictimai yerlərdə təhlükəsizliyin təmin edilməsi, vətəndaşların müraciətlərinə baxılması, hüquq pozuntularının qarşısının alınması müharibə dövründə də fasiləsiz davam etməli idi. Ölkənin bütün diqqətinin cəbhədə olması daxilə qanunun tələblərinə əməl edilməsinə nəzarətin zəifləməsi üçün əsas sayıla

“Ön cəbhədə döyüşən hərbi əmin idi ki, ailəsi, valideynləri, övladları arxa cəbhədə təhlükəsizlikdədir. Doğmalarının yaşadığı şəhərdə, kənddə qanunun və ictimai qaydanın qorunması onu mənən rahatladır, bütün diqqətini döyüşə yönəltməsinə imkan verirdi. Otuz ilə yaxın açılmayan Qarabağ döyüşünün qılncı ilə kəsməyə hazır olan əsgər arxada qoyduğu ailəsinin təhlükəsizliyinin Azərbaycan polisinin simasında etibarlı əllərdə olduğuna inanırdı.”

bilməzdi. Əksinə, belə bir dövrdə baş verə biləcək hadisələrin nəticələri daha ağır olduğundan bütün müharibə dövründə polis gücləndirilmiş iş rejimində xidmətini davam etdirdi.

Müharibənin ilk günlərindən Ermənistan silahlı qüvvələrinin cəbhə bölgəsindən kənarda yerləşən yaşayış məntəqələrini atəşə tutması ölkənin təhlükəsizlik mühitinə birbaşa təsir göstərdi. Gəncəyə raket hücumları, Bərdədə, Tərtərdə və digər ərazilərdə mülki əhalinin hədəfə alınması nəticəsində insanlar həlak oldu, yaşayış evləri dağıldı, dinc sakinlər ağır sınaqlarla üzləşdilər. Bu hadisələr zamanı xilasetmə və tibbi yardım tədbirləri ilə yanaşı, ərazilərdə təhlükəsizliyin təmin edilməsi, ictimai qaydanın saxlanılması, insanların hadisə yerlərində yarana biləcək əlavə təhlükələrdən qorunması zəruri idi və polis bütün hallarda öz

vəzifəsini layiqincə yerinə yetirməklə müharibənin ağır sınaqlarından alnıaçıq çıxdı.

Ön cəbhədə döyüşən hərbi də əmin idi ki, ailəsi, valideynləri, övladları arxa cəbhədə təhlükəsizlikdədir. Doğmalarının yaşadığı şəhərdə, kənddə qanunun və ictimai qaydanın qorunması onu mənən rahatladır, bütün diqqətini döyüşə yönəltməsinə imkan verirdi. Otuz ilə yaxın açılmayan Qarabağ döyüşünün qılncı ilə kəsməyə hazır olan əsgər arxada qoyduğu ailəsinin təhlükəsizliyinin Azərbaycan polisinin simasında etibarlı əllərdə olduğuna inanırdı. Deməli, həmin günlərdə polisin gündəlik xidməti bu baxımdan da dəyərli idi.

Üstəlik, Vətən müharibəsi bütün dünyanı sarsıdan koronavirus pandemiyası dövrünə təsadüf etmişdi. Bir tərəfdən müharibənin tələb etdiyi təhlükəsizlik tədbirləri, digər tərəfdən karantin

rejiminə nəzarətlə bağlı vəzifələr polislərin xidmət yükünü daha da artırmışdı. Onlar səhiyyə işçiləri ilə birlikdə karantin tədbirlərinin icrasını təmin edir, tətbiq edilən məhdudiyyətlərə riayət olunmasına nəzarət edir, eyni zamanda ictimai asayiş qoruyurdular. Bir anlıq təsəvvür edək ki, həmin günlərdə polis karantin rejiminə nəzarəti dayandırmış, yaxud ictimai asayişin qorunmasında boşluğa yol vermiş olsaydı, müharibə aparan ölkə hansı əlavə çətinliklərlə üzləşərdi?

44 günlük Vətən müharibəsinin hər günü təsdiqlədi ki, daxili sabitlik heç bir halda təsədüflərin ümidinə buraxıla bilməz, müharibə dövründə isə bu, atıq qələbənin vəzkeçilməz şərtlərindən biridir. Birinci Qarabağ müharibəsinin acı təcrübəsi hələ yaddaşlardan silinməyib və həmin illərdə böhranlı vəziyyətin cəbhədəki hadisələrə necə ağır təsir göstərdiyini xalqımız öz taleyində yaşayıb. Altı il əvvəl isə fərqli siyasi ovqatla müharibə aparan qüdrətli Azərbaycanın peşəkar polisi də həmin tarixi günlərdə öz xidmətinə bu məsuliyyətin tələblərinə uyğun təşkil etmişdi.

R.Mehtiyev

İnsan alveri: risk haradan başlayır?

Polisin maarifləndirmə tədbirləri gəncləri təhlükələrdən qoruyur

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Bu günlərdə polisin təşkilatçılığı ilə Ağcabədi, Bərdə və Ağdam rayonlarında yerləşən təhsil müəssisələrində keçirilən növbəti maarifləndirmə tədbirləri də bu baxımdan önəmlidir. Ağcabədi Peşə Məktəbində, Bərdə və Ağdam Dövlət Peşə Təhsili mərkəzlərində təşkil olunan görüşlərdə insan alverinin formaları, cinayətkarların istifadə etdikləri istismar üsulları, mövcud qanunvericilik və qurbanların hüquqlarının müdafiəsi barədə iştirakçılara ətraflı məlumat verilib, onları maraqlandıran suallar cavablandırılıb.

İlk baxışda cəlbədedici görünən iş təklifi, yüksək qazanc vədi, xaricdə təhsil və ya məşğulluq imkanını bəzən insanın həyatını alt-üst edən hadisələrin təməlini qoyur. Xüsusilə müasir informasiya texnologiyalarının yaratdığı imkanlardan cinayətkar məqsədlərlə istifadə olunması insan alverçilərinin potensial qurbanlarla əlaqə qurmasını asanlaşdırıb. Sosial şəbəkələrdə yayılan saxta elanlar, vasitəçilik adı altında göstərilən şübhəli xidmətlər və insanların etibarından sui-istifadə halları bu cinayətin qarşısının alınmasında maarifləndirmənin zəruri olduğunu göstərir.

İnsan alverinə qarşı mübarizə uzunmüddətli dövlət proqramları əsasında aparılır

Məsələnin ağırlı tərəfi budur ki, insan alveri qurbanlarının yaşadıkları faciələr cinayətkarların məsuliyyətə cəlb olunması ilə başa çatmır. Fiziki və psixoloji zorakılığa məruz qalmış, uzun müddət təzyiq altında saxlanılmış, bəzən doğmaları ilə əlaqəsi

kəsilmiş insanların normal həyata qayıtması böyük səbir və davamlı dəstək tələb edir. Onların yenidən cəmiyyətə uyğunlaşması, əmək fəaliyyəti ilə məşğul olması, öz gələcəklərini müstəqil şəkildə qurması üçün hüquqi müdafiə tədbirləri ilə yanaşı, tibbi, psixoloji və sosial yardımın göstərilməsi də zəruridir.

Bu amillər nəzərə alınaraq Azərbaycanda insan alverinə qarşı mübarizənin uzunmüddətli dövlət proqramları əsasında həyata keçirilir. Bunun üçün Prezidentin 2004-cü il 6 may tarixli Sərəncamı ilə ilk Milli Fəaliyyət Planının təsdiqlənməsindən ötən müddətdə, bu sahədə qanunvericilik bazası təkmilləşdirilib, aidiyyəti qurumlar arasında əməkdaşlıq genişləndirilib, cinayətlərin aşkarlanması və qurbanların müdafiəsi istiqamətində müvafiq mexanizmlər formalaşdırılıb. Həyata keçirilən tədbirlər insan alverinin müxtəlif təzahürlərinə qarşı mübarizənin daha əlaqəli və məqsədyönlü şəkildə təşkilinə imkan yaradıb.

Prezident İlham Əliyevin 2026-cı il iyulun 15-də təsdiqlədiyi “Azərbaycan Respublikasında insan alverinə qarşı mübarizəyə dair 2026–2030-cu illər üçün Milli Fəaliyyət Planı” da bu istiqamətdə qarşıdakı illərdə vəzifələri müəyyənləşdirir. Sənəddə cinayət təqibinin səmərəliliyinin artırılması, insan alverinə məruz qalma riski yüksək olan şəxslərin müdafiəsi, maarifləndirmə tədbirlərinin genişləndirilməsi, qurbanların sosial reabilitasiyası və dövlət qurumları ilə qeyri-hökumət təşkilatlarının əməkdaşlığının inkişaf etdirilməsi nəzərdə tutulur.

Polisin bu sahədə apardığı əməliyyat-axtarış tədbirlərinin nəticələrinin hər il Milli Məclisdə təqdim edilən hesabatlarda əksini tapması isə global problemlə mübarizənin dövlət səviyyəsində diqqətdə saxlandığını təsdiqləyir.

Yeri gəlmişkən məlumat üçün qeyd edək ki, ötən il

insan alveri cinayətlərinin 97 faizi açılıb. Bu göstərici cinayətkarların müəyyənləşdirilməsi və məsuliyyətə cəlb olunması istiqamətində aparılan işin effektiv nəticəsini çox aydın əks etdirir. İnsan alverinə qarşı mübarizədə görülən işlərin digər istiqaməti isə cinayətdən zərər çəkmiş şəxslərin müdafiəsi ilə bağlıdır. Müəyyən edilmiş qurbanların Daxili İşlər Nazirliyinin müvafiq sığınacağına yerləşdirilməsi, tibbi müayinədən keçirilməsi, psixoloji və hüquqi yardım ilə təmin olunması, peşə hazırlığına və məşğulluğa cəlb edilməsi onların sonrakı həyatının qurulmasına köməklik göstərilməsi bu sahədə dünya üçün Azərbaycan örnəyi yaradıb.

Bizi hədəfə birgə mübarizə çatdırıb bilər

Ölkəmizdə insan alveri geniş yayılmış cinayət növlərindən olmasa da, polis bu təhlükəyə münasibətdə sayıqlığı əldən vermir. Cinayətkarların fəaliyyət üsulları dəyişdikcə profilaktik tədbirlər də həmin dəyişikliklərə uyğunlaşdırılır, xüsusilə gənclər arasında hüquqi biliklərin artırılması istiqamətində geniş iş aparılır. Əlbəttə, burada ailələrin, təhsil müəssisələrinin və bütövlükdə cəmiyyətin üzərinə də məsuliyyət düşür. Övladının internetdə kimlərlə ünsiyyət qurduğundan xəbərsiz olan valideyn, şübhəli iş təklifinin hüquqi tərəflərini araşdırmayan gənc, insan alveri əlamətlərini görüb susan vətəndaş istəmədən də olsa, cinayətkarların işini asanlaşdırır. Bu mənada Ağcabədi, Bərdə və Ağdamın peşə təhsili müəssisələrində keçirilən görüşlər kimi digər maarifləndirmə tədbirləri də sabah əmək bazasına çıxacaq gəncin təhlükə hiss etdikdə, aidiyyəti qurumlara vaxtında müraciət etməsinin, doğru yolu tapmasının zəminini hazırlayır, önünü açır.

Yol hərəkəti təhlükəsizliyində yeni dövr başlayır

Yol polisi müasir rəqəmsal texnologiyalardan istifadə edir

Süni intellekt artıq həyatımızın bir çox sahəsində qərarvermə prosesinə təsir göstərir. Əvvəllər yalnız insan müşahidəsi və təcrübəsi ilə müəyyən edilən qayda pozuntuları indi xüsusi proqramlar və ağıllı sistemlər vasitəsilə aşkar edilir.

Texnologiya istehsalatdan səhiyyəyə, nəqliyyatdan təhlükəsizlik sahəsinə qədər müxtəlif istiqamətlərdə yeni imkanlar yaradır. Bu yeniliklər həm hadisəyə reaksiya verilməsinə, həm də risklərin daha tez müəyyənəşdirilməsinə kömək edir. Yolda bir çox halda insan həyatını yol polisinin təhlükəli vəziyyəti vaxtında görməsindən, qayda pozuntusunu vaxtında müəyyənəşdirmək imkanından və operativ reaksiya verməsindən asılı olur. Təcrübədə belə hallar çox olub və bu barədə dəfələrlə yazmışıq. Süni intellektin döviyyəyə girməsi ilə isə belə imkanların artacağını indidən söyləyə bilərik.

► Texnologiya təhlükəni necə görür?

Bir sözlə, müasir texnologiyalar polisin bu prosesdə müşahidə imkanlarını genişləndirir, böyük həcmdə məlumatın qısa müddətdə təhlilinə şərait yaradır.

Əlbəttə ki, yol hərəkətinə təhlükəsizliyin təmin olunması yalnız qayda pozuntusundan sonra tədbir görmək demək deyil. Əsas məqsədlərdən biri təhlükəli davranışları müəyyənəşdirmək, riskləri azaltmaq və ağır nəticələrə səbəb ola biləcək halların qarşısını almaqdır. Süni intellekt əsaslı sistemlər də məhz bu istiqamətdə yeni imkanlar təqdim edir. Videoanalitik avadanlıqlar görüntüləri təhlil edərək təhlükəli vəziyyətlərin və müəyyən edilmiş qayda pozuntularının aşkarlanmasına kömək edir. Ağıllı radar sistemləri isə sürət həddinin aşılmasını müəyyənəşdirərək məlumatları mərkəzi informasiya sistemə ötürə bilər. Bu proseslərin avtomatlaşdırılması məlumatların daha operativ işlənməsinə, qayda pozuntularına

çevik reaksiya verilməsinə imkan yaradır. Belə sistemlərin üstünlüyü yalnız texniki imkanlarla məhdudlaşmır. Onlar yol hərəkətinə nəzarətin daha sistemli təşkilinə, qayda pozuntularının müəyyənəşdirilməsinə və təhlükəsizlik tədbirlərinin səmərəliliyinin artırılmasına xidmət edir. İnsan müşahidəsinin texnologiya ilə dəstəklənməsi isə nəzarət imkanlarını daha da genişləndirir.

► Məqsəd təhlükəsizlikdir

Müasir avadanlıqların tətbiqindən danışırkən əsas məqsədi dərk etmək vacibdir. Yol hərəkəti təhlükəsizliyi sahəsində texnologiyanın tətbiqi insanların daha çox cərimələnmək üçün deyil, qəza riskini azaltmaq, xəsarət

və ölüm hallarının qarşısını almaq üçün əhəmiyyət daşıyır. Polisin də bu istiqamətdə, istifadə olunan müasir avadanlıqları ictimaiyyətə tanıtmmaq məqsədilə təqdim etdiyi nümunələr texnologiyanın yol təhlükəsizliyindəki rolunu göstərir. Oktyabrın 16-da Bakı Ekspo Mərkəzinə keçirilən “Road & Traffic 2026” sərgisində nümayiş olunan süni intellekt əsaslı sistemlər bu imkanların nə qədər genişləndiyini, yol təhlükəsizliyinə yeni yanaşmalar gətirdiyini göstərdi. Lakin ən müasir texnologiya belə sürücünün məsuliyyətini əvəz etmir. Sükan arxasında mobil telefondan istifadə, diqqətin yoldan yayınması, sürət həddinin aşılması və yol şəraitinin nəzərə alınmaması həmişə ciddi təhlükə mənbəyi olaraq qalır. Eyni zamanda, piyadaların da yol hərəkəti qaydalarına əməl etməsi, yolu keçərkən diqqətli olması vacibdir. Süni intellekt təhlükəni aşkarlamağa, məlumatı təhlil etməyə və nəzarət prosesini təkmilləşdirməyə kömək edə bilər. Ancaq təhlükəsizliyin tam təmin olunması texnologiyanın imkanları ilə yanaşı, insanların davranışından da asılıdır. Nəticə etibarilə, yol hərəkətinə yeni texnologiyaların tətbiqi gələcəyə hesablanmış addımdır.

Yeni svetoforlar quraşdırılıb

Kəşimədə təhlükəsiz hərəkəti təmin edəcək

Nəqliyyatı İntellektual İdarəetmə Mərkəzi tərəfindən paytaxt ərazisində yeni svetoforların quraşdırılması, eləcə də zəruri ərazilərdə mövcud svetofor obyektləri və dirəklərinin yeniləri ilə əvəzlənməsi işləri davam etdirilir. Görülən işlər çərçivəsində Binəqədi rayonu, Səttar Bəhlulzadə küçəsi ilə Ağasadıq Gəraybəyli küçəsinin kəsişməsində yeni svetoforlar quraşdırılıb. Qeyd olunan kəsişmədə nəqliyyat vasitələrinin hərəkəti zamanı yaranan sıxlıq və qəza riskləri nəzərə

alınaraq, Mərkəzin əməkdaşları tərəfindən simulyasiya proqramından istifadə edilməklə təhlillər aparılıb. Nəticədə kəsişmədə 3 ədəd “L” və 3 ədəd “A” tipli olmaqla, ümumilikdə 6 dirək üzərində nəqliyyat və piyada svetoforları quraşdırılıb. Bununla da Atatürk və Ziya Bünyadov prospektləri, habelə digər istiqamətlərdən gələn nəqliyyat vasitələrinin kəsişməyə daxil olması daha təhlükəsiz olub. Eyni zamanda, piyadaların da kəsişmədə nizamlı hərəkəti təmin olunub.

Təhlükəli manevrlər

şübhə yaratdı

Narkotik vasitənin təsiri altında olan sürücü həbs edilib

Polis narkotik vasitənin təsiri altında avtomobil idarə edən daha bir şəxsi ifşa edib. Belə ki, paytaxt sakini B.Ağayev “Lada” markalı avtomobillə təhlükəli manevrlər edərək kobud qayda pozuntularına yol verdiyi üçün saxlanılıb. Sənədləri təqdim etməkdən imtina edən

sürücünün hərəkətləri şübhə doğurduğundan o, tibbi müayinəyə dəvət olunub. Müayinə zamanı B.Ağayevin narkotik vasitənin təsiri altında olması müəyyən edilib. Məhkəmənin qərarı ilə B.Ağayev 20 gün müddətinə inzibati qaydada həbs edilib.

“Falçılıq” adı altında

dələduzluq

Vətəndaşları aldadan şəxs məsuliyyətə cəlb olunub

Sosial şəbəkələrdə “falçılıq” və “baxıcılıq” adı altında vətəndaşların aldadılaraq pul vəsaitlərinin ələ keçirilməsi barədə polisə müraciətlər daxil olub. Sumqayıt şəhərində polisin keçirdiyi tədbirlərlə həmin əməlləri törədən, dələduzluq ci-

mayətləri ilə bağlı axtarışda olan E.Əsədov saxlanılıb.

Faktla bağlı Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddəsi ilə cinayət işi başlanılıb və E.Əsədov barəsində həbs qətimkan tədbiri seçilib. Aşağıdakılar davam etdirilir.

Cinayətdə yeni iz

Avtomobilin yandırılmasında əlbir olan şəxs tutuldu

Daxili İşlər Nazirliyi tərəfindən bir neçə gün əvvəl paytaxtın Qaradağ rayonunda məktəb direktoruna məxsus “Kia” markalı avtomobilin qəsdən yandırılması faktı ilə bağlı əməliyyatlar davam etdirilir. Polisin keçirdiyi tədbirlərlə hadisəni törədən F.İbrahimovla birgə qeyd edilən

cinayət əməlinə əlbir olan tanışı İ.Novruzov da müəyyən olunaraq tutulub və barəsində həbs qətimkan tədbiri seçilib.

Faktla bağlı başlanılmış cinayət işi üzrə hadisənin bütün hallarının araşdırılması istiqamətində müvafiq istintaq hərəkətləri davam etdirilir.

Hadisədən əvvəl başlayan iş

Xidmətin görünməyən tərəfi

Hadisə baş verəndə insanların diqqəti, adətən, nəticəyə yönəlir. Kim gəldi, nə baş verdi, kim saxlanıldı, araşdırma necə aparılacaq? Halbuki bütün bunlardan əvvəl hadisə yerinə ilk çatan polisin qarşısında saniyələr içində qiymətləndirməli olduğu çoxsaylı məqamlar dayanır. Ətrafdakı insanların təhlükəsizliyi, vəziyyətin xarakteri, ilkin məlumatların toplanması və növbəti addımların düzgün müəyyənəşdirilməsi...

Bu gün polis hadisə yerinə çatanda ilk növbədə vəziyyətə ümumi baxır. Ətrafda kimlər var, təhlükə davam edirmi, kiminsə köməyə ehtiyacı varmı, hadisənin baş verdiyi ərazi nə qədər təhlükəsizdir? İlk baxışdan sadə görünən bu sualların hər biri sonrakı addımlar üçün əhəmiyyət daşıyır.

Hadisə yerində ilk məsələ təhlükəsizliyin təmin edilməsidir. Polis həm özünün, həm də ətrafdakı insanların təhlükəsizliyini nəzərə almalı, vəziyyətin daha da mürəkkəbləşməsinə imkan verməməlidir. Xüsusilə insanların toplanması, yol

hərəkətinin intensiv olduğu və ya hər hansı təhlükənin davam etdiyi ərazilərdə vəziyyəti düzgün qiymətləndirmək vacibdir. Bununla yanaşı, hadisə ilə bağlı ilkin məlumatların dəqiqləşdirilməsi də diqqət tələb edir. Hadisəni görən şəxslər nə deyir? Kiminsə köməyə ehtiyacı varmı? Bəzən hadisə ilə bağlı ilk məlumat tam mənzərəni əks etdirməyə bilər. Ona görə də əməkdaş eşitdiklərini olduğu kimi qəbul etməklə kifayətlənmir, müşahidə edir, suallar verir, məlumatları dəqiqləşdirir və faktları bir-birindən ayırmağa çalışır.

Bütün bunlar isə insanlarla düzgün ünsiyyət qurmaq bacarığını da tələb edir. Hadisə zamanı həyəcanlı, qorxmış və ya əsəbi insanlar ola bilər. Belə məqamda polisin sakit danışması, vəziyyəti nəzarətdə saxlaması və vətəndaşa kömək göstərməsi onun peşəkarlığının mühüm göstəricilərindəndir.

Hadisə yerində görülən işin böyük hissəsi kənardan göründüyü qədər sadə deyil. Bəzən bir neçə dəqiqə ərzində verilən düzgün qərar vəziyyətin daha da ağırlaşmasının qarşısını ala

bilər. Elə buna görə də diqqət, soyuqqanlılıq, müşahidə qabiliyyəti və məsuliyyət hissi polisin xidmətində xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Polisin bir növbəsi də eyni ssenari üzrə keçmir. Bir ünvanda vətəndaşın müraciətini dinləmək, başqa bir yerdə ictimai asayişin təmin olunmasına müdaxilə etmək, digər halda isə hadisə yerinə gedərək ilkin tədbirləri həyata keçirmək lazım gəlir. Hər vəziyyət öz yanaşmasını tələb edir. Bəzən isə polis xidmətində ən vacib iş baş verən hadisəyə müdaxilə etmək yox, onun baş verməsinin qarşısını almaqdır. Küçədə aparılan müşahidədən, vətəndaşlarla söhbətlərdən, riskli vəziyyətlərə vaxtında reaksiya verilməsindən və görülən profilaktik tədbirlərdən başqaları xəbərsiz olur. İnsanlar çox vaxt yalnız hadisədən sonrakı mənzərəni görürlər. Halbuki həmin nəticəyə qədər yolda, küçədə, yaşayış məntəqəsində, ictimai məkanda xidmət aparan əməkdaşın diqqəti, müşahidəsi və vaxtında verdiyi qərar da təhlükəsizliyin bir hissəsidir. Hadisə yerinə ilk çatan polisin işi də bu bütöv xidmətin yalnız bir parçasıdır. O, baş verənləri sadəcə qeydə almır. Vəziyyəti qiymətləndirir, təhlükəsizliyi təmin edir, insanlarla ünsiyyət qurur, ilkin məlumatları dəqiqləşdirir və sonrakı tədbirlər üçün düzgün yol xəritəsi müəyyən edir. Bəzən bir neçə dəqiqəlik düzgün yanaşma böyük bir problemin qarşısını ala bilər. Bəzən isə heç kimin görmədiyi bir qərar, heç kimin bilmədiyi bir müdaxilə hadisənin, ümumiyyətlə, baş verməməsi ilə nəticələnir.

Polis xidmətinin görünməyən tərəfi də elə budur - hər an diqqətli olmaq, vəziyyəti düzgün qiymətləndirmək və insanların təhlükəsizliyi üçün vaxtında, məsuliyyətli qərar vermək.

F.Məmmədova

III Beynəlxalq Xankəndi Ultramarafonu keçirilib

DİN İdman Cəmiyyətinin atleti yarışda üçüncü olub

Mərhələlərin qalibləri ayrıca mükafatlandırılıb, ümumi nəticələrə əsasən qalib gələn atletlər isə baş mükafata layiq görülmüblər.

Ultramarafonda altı ölkədən 97 atlet iştirak edib. Dörd mərhələnin yekun nəticələrinə əsasən, kişilər arasında ümumi hesabda Azərbaycanı təmsil edən DİN İdman Cəmiyyətinin atleti Elşad Nəsimov üçüncü yeri tutub.

Dörd gün davam etmiş III Beynəlxalq Xankəndi Ultramarafonunda atletlər əzmkarlıq və qələbə əzmi nümayiş etdirərək ümumilikdə 192 kilometr məsafə qət etmişlər. Ultramarafon dörd mərhələdən ibarət olub: Qəbələ-Ağdaş (52,5 km), Ağdaş-Bərdə (63,5 km), Bərdə-Ağdam (46,8 km) və Ağdam-Xankəndi (29,2 km).

Hər mərhələdə atletlər qələbə uğrunda ayrıca mübarizə aparıblar.

Komandalar çempionata hazırlaşır

Qaliblər respublika çempionatında mübarizə aparacaqlar

Bakıda polis idarələrinin post-patrol xidməti əməkdaşlarının çoxnövcülük yarışına yekun vurulub. Polis əməkdaşlarının fiziki hazırlığının yüksəldilməsi, dözümlülüyünün artırılması və idman bacarıqlarının təkmilləşdirilməsi məqsədilə təşkil olunan yarışda 8 komanda mübarizə aparıb.

Yarışın nəticələrinə əsasən, Suraxanı Rayon Polis İdarəsinin komandası birinci, Nəsimi Rayon Polis İdarəsinin komandası ikinci, Nəqliyyatda Baş Polis İdarəsinin komandası isə üçüncü yerə layiq görülmüblər.

Qeyd edək ki, post-patrol xidməti əməkdaşlarının çoxnövcülük üzrə zona yarışlarının digər qalibləri ötən həftə məlum olub. Qalib gələn komandalar oktyabrın 23-də çoxnövcülük üzrə respublika çempionatında iştirak edəcəklər.

Sumo üzrə dünya çempionu

Çevik Polis Alayının əməkdaşı qızıl medal qazanıb

Bakıda keçirilən Sumo üzrə Dünya Çempionatında Əlahid-də Çevik Polis Alayının Xüsusi Təyinatlı Taborunun polis serjantı Əmrah Şəfiyev qızıl medal qazanıb.

Yarışda 30 ölkədən idmançılar iştirak edib. 85 kiloqram çəki dərəcəsində mübarizə aparan Əmrah Şəfiyev Cənubi Koreya, Ukrayna və Yaponiya təmsilçilərinə qalib gələrək finala yüksəlib.

Həlləddici görüşdə Qırğızistan idmançısını məğlub edən polis əməkdaşı dünya çempionu adını qazanıb.

Məhkəməyə uzanan gizli tunel

30 metrlik yeraltı keçidin izi ilə

2023-cü ildə Monteneqronun paytaxtı Podqoritsada məhkəmənin maddi sübutlar anbarına uzanan təxminən 30 metrlik gizli tunel aşkarlananda ölkədə ciddi narahatlıq yarandı. Tuneli kimin qazdırdığı, məqsədin nə olduğu və anbardan hansı əşyaların götürüldüyü çoxlu suallar yaratmışdı. Bu suallara istintaq cavab tapmalı idi.

► Divardakı dəliyin açdığı iz

Həmin il sentyabrın 11-də məhkəmənin sübut anbarında əşyaların yerinin dəyişdirildiyi və saxlanılan materiallara müdaxilə olunduğu müəyyən edildi. Yoxlama zamanı divarda açılmış dəlik diqqəti çəkdi. Həmin dəlik məhkəmə binasını küçənin qarşı tərəfindəki yaşayış binasının zirzəmisinə birləşdirən tunelə açılırdı.

İlkin baxışdan aydın oldu ki, bu, təsadüfi qazıntı və ya təmirdən qalmış boşluq deyil. Təxminən 30 metr uzunluğundakı keçid icarəyə götürülmüş zirzəmidən başlayır, küçənin altından keçərək birbaşa sübut anbarına çatırdı. Tunel o qədər dar idi ki, burada yalnız əyilərək, bəzi hissələrdə isə sürünərək hərəkət etmək mümkün idi. Anbarda cinayət işləri üzrə götürülmüş maddi sübutlar, o cümlədən odlu silahlar və narkotik vasitələr saxlanılırdı. Bu materialların itməsi, dəyişdirilməsi və ya bütövlüyünün pozulması məhkəmə araşdırmalarına təsir göstərə bilərdi.

► Əvvəlcədən hazırlanmış plan

İstintaqın ilkin məlumatlarına görə, tunelin qazılmasına 2023-cü ilin iyul ayının sonlarında başlanıldığı ehtimal edilirdi. Belə bir keçidin hazırlanması uyğun məkanın seçilməsini, qazıntı işlərinin

aparılməsini, çıxarılan torpağın daşınmasını və bütün bunların ətrafdakıların diqqətini cəkmədən həyata keçirilməsini tələb edirdi. Tunelin divarları uçqunun qarşısını almaq üçün taxta lövhələrlə bərkidilmişdi. Bu detal keçidin müəyyən müddət istifadəyə yararlı saxlanılmasının da planlaşdırıldığını göstərirdi. Tunelin başlanğıcındakı zirzəmi bir neçə ay əvvəl icarəyə götürülmüşdü. Araşdırma materiallarında həmin sahədə gəlinlik salonu açılacağıının bildirildiyi qeyd olunurdu. Lakin burada aparılan işlər məhkəmənin sübut anbarına gizli yol açılması ilə nəticələnmişdi. Hadisə üzə çıxdıqdan sonra istintaqçılar zirzəmini, ətrafdakı yaşayış sahələrini və mümkün iştirakçıların hərəkət marşrutlarını araşdırmağa başladılar. Ərazidə aşkarlanan izlər və müşahidə kameralarının görüntüləri araşdırma üçün mühüm əhəmiyyət daşıyırdı.

► Sübut anbarında nə axtarıldı?

İlk açıqlamalarda anbarın qarışdırıldığı, lakin ilkin baxış zamanı əhəmiyyətli həcmdə materialın itdiyinin müəyyən edilmədiyini bildirlirdi. Sonrakı araşdırmalar isə anbardan 19 odlu silah, 11 mobil telefon və az miqdarda narkotik vasitə götürüldüyünü üzə çıxardı.

Silahların bir hissəsi yekunlaşmış, digərləri isə davam edən məhkəmə işləri

ilə əlaqəli idi. Bu səbəbdən hadisə təkcə qanunsuz daxilolma və oğurluq kimi qiy-mətləndirilə bilməzdi. Maddi sübutların götürülməsi və ya onlara müdaxilə cinayət işləri üzrə həqiqətin müəyyən-ləşdirilməsini də çətinləşdirə bilərdi. Bununla belə, tunelin qazılmasında əsas məqsədin hansı əşyaların ələ keçirilməsi olduğu dərhal aydınlaşmadı. İstintaqçılar həm itən materialların taleyini, həm də hadisənin mümkün sifarişçilərini araşdırırdılar. Müxtəlif ehtimallar irəli sürülsə də, onları təsdiqlənmiş fakt kimi təqdim etmək üçün kifayət qədər əsas yox idi.

► Tunelin izi ilə

Monteneqronun hüquq-mühafizə orqanları zirzəminin kim tərəfindən icarəyə götürüldüyünü, həmin ünvana gələn şəxslərin kimliyini və onların əlaqələrini müəyyənləşdirmək üçün araşdırmalara başladılar. Müşahidə kameralarının görüntüləri və digər məlumatlar təhlil olundu. 2023-cü il sentyabrın 22-də ölkə rəsmiləri hadisənin bilavasitə icrasında şübhəli bilinən şəxslərin kimliklərinin müəyyənləşdirildiyini açıqladılar. Bir neçə nəfərin iştirakına dair materiallar toplandı, onların mümkün əlaqələrinin araşdırılması istiqamətində tədbirlər görüldü. Hadisənin ölkə hü-

dudlarından kənara uzanan əlaqələri də araşdırılırdı. Sonrakı mərhələdə iş üzrə ittiham aktı təqdim olundu. 2025-ci ildə yayılan məlumatlara görə, məhkəmə prosesi davam edirdi. Bununla yanaşı, tunelin qazılmasına kimin göstəriş verdiyi və əsas məqsədin nə olduğu barədə suallar tam cavablandırılmamışdı.

► Yeraltı keçidin üzə çıxardığı boşluqlar

Podqoritsada aşkarlanan tunel maddi sübutların saxlanıldığı obyektlərin mühafizəsinə daha geniş yanaşmanın vacibliyini göstərdi. Belə məkanların təhlükəsizliyi yalnız qapıların, pəncərələrin və giriş-çığışların nəzarətdə saxlanılması ilə təmin olunmur. Binanın texniki xüsusiyyətləri, ətrafındakı tikililər və mümkün kənar müdaxilə yolları da nəzərə alınmalıdır. Bu hadisədə hədəf məhkəmə araşdırmaları üçün əhəmiyyət daşıyan materialların saxlanıldığı anbar idi. Buna görə də gizli tunelin aşkarlanması fiziki mühafizədəki boşluqlarla yanaşı, maddi sübutların qorunmasının ədalət mühakiməsi üçün nə qədər mühüm olduğunu da gündəmə gətirdi.

Aytən Tahirova

Partlayış və oğurlanan qədim xəzinə

Cinayətin üstü beynəlxalq əməkdaşlıq sayəsində açıldı

Niderlandın Assen şəhərindəki Drents Muzeyində 2025-ci il yanvarın 25-də törədilən oğurluq Avropada geniş rezonans doğurmuşdu. Gecə saatlarında muzeyə partlayış törətməklə daxil olan şəxslər sərgilənən qızıl dəbilqəni və üç qızıl bilərziyi oğurlamışdılar. Əsrlər boyu qorunmuş bu nadir nümunələrin taleyi beynəlxalq istintaqın əsas məsələsinə çevrildi.

Həmin vaxt muzeydə Rumıniyanın qədim tarixinə həsr olunmuş "Dakiya - Qızıl və gümüş imperiyası" sərgisi keçirilirdi. Oğurlanan əşyalar Buxarestdəki Rumıniya Milli Tarix Muzeyinin kolleksiyasına daxil idi və Niderlandda müvəqqəti nümayiş etdirilirdi. Onların arasında eramızdan əvvəl 450-ci ilə aid edilən Kotsofe-neşti qızıl dəbilqəsi xüsusi yer tuturdu. Qədim Dakiya mədəniyyətinin mühüm yadigarlarından sayılan bu dəbilqə ilə yanaşı, eramızdan əvvəl 50-ci ilə aid üç qızıl bilərzik də aparılmışdı.

Gecə sükutunu pozan partlayışla açılan cinayət işi

Hadisə baş verən gecə saat 03:45 radələrində polisə muzeydə partlayış baş verdiyi barədə məlumat daxil olub. Əraziyə gələn əməkdaşlar giriş qapısının partlayıcı vasitəsilə dağıldığını müəyyən edəblər. Binaya ciddi ziyan dəysə də, xəsarət alan yox idi. Muzeyə daxil olan şəxslər qısa müddətdə dörd tarixi əşyanı götürərək ərazidən uzaqlaşmışdılar. Genişmiqyashlı istintaqa başlayan polis tərəfindən hadisə yerində kriminalistik tədqiqatlar aparılıb, müşahidə kameralarının görüntüləri təhlil olunub, ətraf ərazilər yoxlanılıb və şahidlər dindirilib. İstintaqçılar həm oğurlanan əşyaların yerini, həm də cinayətin hazırlanmasında və törədilməsində iştirak edən şəxsləri müəyyənləşdirməyə çalışırdılar.

Hadisədən dörd gün sonra Niderlandın Herhuqovard şəhərində oğurluqda iştirak etməkdə şübhəli bilinən üç nəfər saxlanılır. Oğrular kameraların görüntülərindən və vətəndaşlardan daxil olan məlumatlar sayəsində tapılmışdır. Ancaq bu nəticə əsas suala hələ cavab vermirdi - qədim xəzinə harada idi?

İki ölkənin birgə istintaqı

Hadisənin araşdırılması Niderland və Rumıniyanın hüquq-mühafizə orqanları arasında sıx əməkdaşlıq tələb edirdi. İki ölkənin birgə istin-

taq qrupu yaradılır. Bu mexanizm məlumatların operativ mübadiləsinə, toplanmış sübutların əlaqələndirilməsinə və istintaq tədbirlərinin uzlaşdırılmasına imkan verirdi. Araşdırmanın əsas istiqamətlərindən biri tarixi əşyaların yerinin müəyyənləşdirilməsi və onların zədələnmədən geri qaytarılması idi. Muzey rəhbərliyi dəfələrlə bildirdi ki, həmin əşyaların qaytarılması yalnız maddi zərərin ödənilməsi demək deyil. Onlar Rumıniyanın tarixi yaddaşının və Avropanın mədəni irsinin əvəzsiz nümunələri idi.

Xəzinənin bir hissəsi geri qaytarıldı

İstintaqda mühüm nəticə bu ilin aprelində əldə olunub. Niderlandın hüquq-mühafizə orqanlarının rumıniyalı həmkarları ilə əməkdaşlığı və müdafiə tərəfi ilə əldə edilmiş prosesual razılaşmalar nəticəsində qızıl dəbilqə və iki bilərzik geri qaytarılır. Bununla bağlı açıqlanan məlumatlara görə, həmin əşyalar bir gün əvvəl müdafiə tərəfinin vasitəçiliyi ilə prokurorluğa təhvil verilmişdi.

Beləliklə, bir ildən artıq müddətdə yeri bilinməyən dörd tarixi əşyadan üçünün taleyinə aydınlıq gətirilmişdi, bir qızıl bilərzik isə tapılmamışdı.

Cinayət işi üzrə bu ilin aprel 14-də Assen-də başlayan məhkəmə prosesində iyunun 5-də, hökm oxunub. Şimali Niderland məhkəməsi üç əsas təqsirləndirilən şəxsin hər birini 47 ay müddətinə azadlıqdan məhrum edib.

İstintaq nəticəsində üç tarixi əşya geri qaytarıl-sa da, dördüncü bilərzik tapılmadı. Hadisə mədə-ni irsin qorunmasında təhlükəsizlik tədbirlərinin, operativ istintaqın və beynəlxalq əməkdaşlığın əhəmiyyətini bir daha göstərdi.

